

ANTEPROXECTO de Lei X/2016, do xx de xxxx, pola que se modifica a Lei 4/2012, do 12 de abril, da Área Metropolitana de Vigo.

Exposición de motivos

I

O pasado 9 de abril do ano 2012, o Parlamento de Galicia aprobou a Lei 4/2012, do 12 de abril, da Área Metropolitana de Vigo. O dito texto daba cumprimento a unha reivindicación histórica dos concellos da área de influencia da cidade máis poboada de Galicia: a creación dunha entidade local supramunicipal coa capacidade de xestionar aqueles servizos públicos que a propia realidade social, demográfica e económica dos concellos integrantes recomenda planificar e prestar de xeito coordinado en todo o territorio metropolitano.

Porén, a entrada en vigor da Lei 4/2012 non se correspondeu cunha posta en marcha inmediata do ente metropolitano polo que se fixo necesaria a busca dun consenso reforzado entre as institucións involucradas para garantir o seu arranque efectivo.

Coa vontade de chegar a un acordo, a Xunta de Galicia puxo en marcha desde mediados do ano 2015 un proceso de diálogo que a levou a recoller as impresións dos gobernos municipais e dos grupos da oposición dos 14 concellos que integraron de xeito inicial esta área. Ás ditas reunións bilaterais sucedéronlles ata tres reunións multilaterais entre o Goberno autonómico e as 14 persoas titulares das alcaldías dos concellos da área, ademais de varias reunións celebradas entre os propios concellos. O proceso frutificou finalmente co acordo acadado en Vigo na reunión celebrada o 22 de febreiro de 2016.

II

Esta lei recolle as conclusións acadadas naquel acordo e garante un consenso reforzado sobre os eixes fundamentais do funcionamento da área. Deste xeito, refórmase a lei de 2012 en dous aspectos concretos: o modelo de gobernanza e as atribucións competenciais.

No tocante ao modelo de gobernanza, o cambio fundamental é a adopción dun sistema de voto ponderado na xunta de goberno metropolitana, o que se traduce en que o peso na toma de decisións neste órgano por parte de cada alcalde ou alcaldesa será relativo ao peso poboacional do seu concello. Como mecanismo corrector que evite eventuais abusos de poder por parte dos municipios máis poboados, exíxese de xeito complementario que os acordos desta xunta de goberno deberán contar coa aprobación de, cando menos, catro concellos.

Outro cambio na gobernanza afecta as vicepresidencias da área, que pasan a ser ata catro e que deberán garantir a representatividade territorial e política, así como a paridade entre homes e mulleres.

Tamén se ve afectado pola reforma o artigo regulador da Comisión de Ordenación do Territorio e Urbanismo, órgano encargado da coordinación desta política coa Xunta. A persoa titular da presidencia da área pasa a ocupar a vicepresidencia desta comisión.

Por último, o mecanismo flexible que a Lei de 2012 prevía para a incorporación de novos concellos vese complementado con outro mecanismo flexible para eventuais saídas dos municipios integrantes. Así, introdúcese dúas novas disposicións adicionais que habilitan os concellos membros a suspender as súas achegas económicas á área e, eventualmente, a abandonala cando constaten non se teren adherido a ningún dos servizos metropolitanos.

No que respecta ao alcance e financiamento das competencias da área metropolitana, a modificación legal inclúe dúas novidades substanciais.

En primeiro lugar, prevese un mecanismo áxil e efectivo para a cesión das competencias oportunas por parte da Deputación Provincial de Pontevedra, que se une ao xa previsto para as cesións que teñan que facer a Xunta de Galicia e os propios concellos, garantindo que as achegas económicas que acompañen a dita cesión teñan unha base obxectiva.

E, en segundo lugar, concrétase a fórmula de exercicio das competencias da área en materia de transporte metropolitano. Facúltase a Área Metropolitana de Vigo para establecer os criterios de coordinación entre o transporte metropolitano xestionado por ela cos transportes urbanos xestionados por concellos integrados nela.

Para isto, créase un comité de coordinación integrado por unha persoa representante da Xunta, outra representante dos concellos da área con transporte urbano e outra dos concellos carentes del. Non obstante, poderán participar nas súas reunións, con voz pero sen voto, representantes de cada un dos concellos que integren a área.

As propostas deste comité deberán ser aprobadas pola xunta de goberno metropolitana e o plan final de explotación do transporte metropolitano deberá ser aprobado pola asemblea metropolitana.

III

A lei estrutúrase nun artigo único, cun total de once puntos a través dos cales se efectúan modificacións no texto da Lei 4/2012, do 12 de abril, da Área Metropolitana de Vigo. Finaliza cunha disposición derradeira única que sinala a súa entrada en vigor.

Artigo único. Modificación da Lei 4/2012, do 12 de abril, da Área Metropolitana de Vigo.

A Lei 4/2012, do 12 de abril, da Área Metropolitana de Vigo, queda modificada como segue:

Un. O punto 2 do artigo 3 queda redactado como segue:

- «2. A organización básica do goberno e da administración da Área Metropolitana de Vigo está determinada pola seguinte estrutura:
- a) A asemblea metropolitana.
 - b) A presidenta ou o presidente e catro vicepresidentas ou vicepresidentes.
 - c) A xunta de goberno metropolitana.
 - d) O comité de cooperación.
 - e) A comisión especial de contas.»

Dous. A letra t) do punto 1 do artigo 8 queda redactada como segue:

«t) A iniciativa, elaboración, impulso e aprobación do plan de explotación de transporte metropolitano, coordinado coas actuacións nesta materia promovidas pola Xunta de Galicia.»

Tres. O punto 4 do artigo 10 queda redactado como segue:

«4. A xunta de goberno nomeará de entre os seus membros catro vicepresidencias, que substituirán a presidencia, por orde de nomeamento, en caso de vacante, ausencia ou impedimento para o exercicio do cargo.

A proposta das vicepresidencias corresponderalles aos grupos metropolitanos e deberá recoller a pluralidade política e territorial, e a paridade entre homes e mulleres.»

Catro. Os puntos 3 e 4 do artigo 11 quedan redactados como segue:

«3. O voto de cada membro da xunta de goberno será ponderado, en función do número de representantes que cada concello teña na asemblea metropolitana.

Os acordos adoptaranse por maioría absoluta do total do voto ponderado e co voto favorable de, cando menos, catro municipios.

4. Á xunta de goberno correspóndenlle as seguintes atribucións:

a) A aprobación dos proxectos do regulamento orgánico, dos proxectos de ordenanzas, do proxecto do plan de transporte metropolitano e do proxecto do plan metropolitano cuadrienal.

b) A aprobación do proxecto do orzamento.

c) Coordinar as actuacións dos municipios integrados na área metropolitana coas demais administracións públicas que incidan na súa demarcación territorial.

d) A autorización, a disposición de gastos e o recoñecemento das obrigas nas materias da súa competencia, e a disposición dos gastos que autorice a asemblea.

e) As contratacións de toda clase, como órgano de contratación, independentemente da súa contía e do seu número de anualidades, agás as que lle estean expresamente recoñecidas á presidenta ou ao presidente e á asemblea metropolitana nesta lei e na normativa de réxime local.

f) As concesións de toda clase, así como a xestión, a adquisición e o alleamento do patrimonio.

g) O exercicio das accións xudiciais e administrativas en materia da súa competencia.

h) Exercer a potestade sancionadora, salvo que por lei estivese atribuída a outro órgano.

- i) A aprobación da relación de postos de traballo, das retribucións do persoal de acordo co orzamento aprobado pola asemblea metropolitana, da oferta de emprego público, das bases das convocatorias de selección e provisión dos postos de traballo, do número e réxime do persoal eventual, do nomeamento do persoal directivo e da separación do servizo das funcionarias e dos funcionarios da área metropolitana, do despedimento do persoal laboral, do réxime disciplinario e das demais en materia de persoal que non lle estean expresamente atribuídas a outro órgano.
- j) Aprobar as propostas elaboradas polo comité de coordinación do transporte metropolitano.
- k) Exercer as competencias que lle sexan delegadas pola asemblea metropolitana ou pola presidenta ou presidente.
- l) Nomear de entre os seus membros catro vicepresidentas ou catro vicepresidentes
- m) Nomear e separar o persoal eventual e de asesoramento.
- n) As demais que lle correspondan de acordo coas disposicións legais vixentes.»

Cinco. O artigo 21 queda redactado como segue:

«1. A Área Metropolitana de Vigo, neste ámbito competencial, exercerá as seguintes funcións:

- a) Ordenar, xestionar, planificar, inspeccionar e sancionar os servizos de transporte público regular de viaxeiros de carácter interurbano que atendan exclusivamente tráfico no ámbito da Área Metropolitana de Vigo. Estas facultades exerceranse de conformidade coa lexislación sectorial que resulte de aplicación e sen prexuízo das facultades que corresponden á Xunta de Galicia e a outras administracións respecto ao sistema xeral de transportes.
- b) Ordenar e intervir administrativamente os servizos de transporte marítimo de persoas con orixe e destino nos municipios da área metropolitana, de conformidade co disposto na lexislación vixente.
- c) Ordenar e intervir administrativamente o servizo de taxi no ámbito territorial da área metropolitana no marco establecido pola regulación do transporte público de persoas en vehículos turismo.
- d) Establecer os criterios de coordinación entre os servizos de transporte público de viaxeiros de carácter interurbano da súa competencia e os servizos de transporte urbano que operen en territorio metropolitano.
- e) Intervir, como tal área metropolitana, na coordinación no territorio da área, dos transportes ferroviario e aéreo, de acordo coa normativa xeral que resulte de aplicación e coas disposicións que emanen das administracións titulares destas liñas de transporte.

2. Con independencia da asunción progresiva das liñas de transporte terrestre de acordo co sinalado na disposición transitoria cuarta, a Área Metropolitana de Vigo procederá á elaboración dun plan de explotación do servizo de transporte público metropolitano que será tramitado e aprobado segundo o previsto na Lei 6/1996, do 9 de xullo, de coordinación dos servizos de transporte urbanos e interurbanos por estrada de Galicia, e que integrará as previsións do Plan de transporte metropolitano de Galicia.

Para estes efectos, a Xunta de Galicia dotará o plan das axudas económicas necesarias consonte os criterios que se están a seguir con todas as áreas de transporte que se integran no Plan de transporte metropolitano de Galicia.

3. A coordinación dos servizos de transporte público de viaxeiros que operen en territorio metropolitano exercerase nos seguintes termos:

a) A área metropolitana constituirá o Comité de Coordinación do Transporte Metropolitano, que coordinará os servizos de transporte metropolitano de viaxeiros por estrada e de ría, transferidos a área metropolitana, e o transporte urbano da cidade de Vigo.

b) O Comité de Coordinación do Transporte Metropolitano estará constituído por un representante da Xunta de Galicia, un representante dos concellos metropolitanos que non sexan titulares de transporte urbano e un representante dos concellos metropolitanos titulares de transporte urbano.

Poderán incorporarse ao Comité de Coordinación do Transporte Metropolitano, con voz e sen voto, os representantes de organismos con competencia sobre transportes públicos que operen no territorio metropolitano e susceptibles de coordinación co transporte metropolitano, e nomeadamente un representante da cada concello metropolitano.

4. O Comité de Coordinación do Transporte Metropolitano exercerá as seguintes funcións:

a) Elaborar a proposta de coordinación das rutas, frecuencias, horarios e paradas entre autobuses urbanos, interurbanos e transporte de ría metropolitano, así como a súa interconexión con outros medios de transporte.

b) Elaborar a proposta de determinación das condicións de penetrabilidade do transporte interurbano nos sistema de transporte urbano, que se deberán incorporar nos pregos de condicións para a contratación de transporte urbano de concellos membros da Área Metropolitana de Vigo.

c) Elaborar a proposta de determinación das condicións de penetrabilidade do transporte urbano nos sistemas de transporte interurbano, que se deberán incorporar nos pregos de condicións para a contratación de transporte interurbano da Área Metropolitana de Vigo.

d) Diseñar e elaborar a proposta do plan de coordinación dos sistemas tarifarios e de billete de viaxe integrado do transporte público de viaxeiros que se desenvolva na Área Metropolitana de Vigo.

Os títulos de viaxes das liñas interurbanas de carácter xeral serán accesibles a todas as persoas usuarias, sen discriminación por empadramento salvo bonificacións sociais dirixidas a colectivos específicos.

e) Elaborar a proposta de calendario e as accións encamiñadas ao establecemento do billete integrado no transporte público de viaxeiros que se desenvolva na Área Metropolitana de Vigo.

f) Elaborar a proposta de coordinación e garantía de compatibilidade do medio de pagamento co do resto de áreas metropolitanas de Galicia.

5. Este comité reunirase cada seis meses ou en calquera momento por solicitude de calquera dos seus membros.

6. As propostas do Comité de Coordinación do Transporte Metropolitano serán elevadas, para a súa aprobación, aos órganos de goberno metropolitano competentes.»

Seis. O punto 2 do artigo 31 queda redactado como segue:

«2. A presidencia da Comisión de Ordenación do Territorio e Urbanismo da Área Metropolitana de Vigo corresponderalle á persoa titular da consellería competente en materia de ordenación do territorio e urbanismo ou á persoa en quen delegue. A vicepresidencia corresponderalle a quen sexa titular da presidencia da área metropolitana. Esta comisión estará integrada por vinte membros, ademais da presidente o do presidente da comisión, dez en representación da Administración da Xunta de Galicia e dez en representación da Área Metropolitana de Vigo, cinco dos cales serán elixidos polo Concello de Vigo en proporción ao número de concelleiras ou concelleiros que teña cada grupo político no pleno. Entre estes dez vogais inclúese o vicepresidente ou a vicepresidenta.»

Sete. A disposición adicional sexta queda redactada como segue:

«1. Cando se trate de competencias da deputación, dos concellos ou doutras entidades locais atribuídas por esta lei á Área Metropolitana de Vigo, constituirase para cada entidade local unha comisión paritaria mixta, integrada por tres representantes do respectivo ente, elixidos polo pleno ou por un órgano equivalente, e outros tres da área metropolitana, elixidos pola asemblea metropolitana.

2. A comisión será presidida pola presidenta ou polo presidente da Área Metropolitana de Vigo e formarán parte dela, sempre que existan na Administración metropolitana, as súas vicepresidentas ou os seus vicepresidentes. Se non é así, serán nomeados os dous representantes metropolitanos pola xunta de goberno metropolitana. Os representantes do concello serán elixidos polo pleno, e as alcaldesas ou os alcaldes serán sempre membros natos da comisión.

3. A materialización do traspaso das competencias dos concellos realizarase nos termos establecidos nas dúas disposicións anteriores, así como na normativa autonómica vixente, e requirirá a aprobación, tanto por parte do órgano competente da corporación local –segundo o establecido na lexislación básica de réxime local– como por parte da asemblea metropolitana, das propostas consensuadas nas comisións mixtas paritarias.

4. No ámbito territorial da Área Metropolitana de Vigo, este ente asumirá o exercicio exclusivo das competencias previstas nesta lei que viñan sendo exercidas pola deputación provincial.

Para estes efectos, a deputación provincial cederá, logo de acordo, as competencias previstas na presente lei en favor da Área Metropolitana de Vigo, sen prexuízo das competencias indelegables, se as houber, para a xestión dentro do ámbito territorial dos concellos integrantes, así como os recursos materiais, persoais e financeiros necesarios para a súa execución, que deberán ser acordados na comisión mixta paritaria.

5. As achegas económicas municipais que acompañen os servizos traspasados serán calculadas atendendo ás premisas de racionalidade e de non incrementar o gasto público, e determinadas, en todo caso, polo custo efectivo neto.»

Oito. Engádese unha nova disposición adicional novena co seguinte contido:

«Disposición adicional novena. *Suspensión de obrigas económicas.*

Transcorridos dous anos desde a súa incorporación á área metropolitana, e sempre que non se materializase a adhesión a ningún dos servizos públicos prestados polo organismo metropolitano, o concello, logo de acordo por maioría absoluta do pleno da corporación municipal, poderá suspender durante dous anos o cumprimento das súas obrigas económicas.

A xunta de goberno metropolitana tomará razón do acordo municipal e declarará a suspensión do dereito de voto do concello solicitante por idéntico prazo.»

Nove. Engádese unha nova disposición adicional décima co seguinte contido:

«Disposición adicional décima. *Abandono da área metropolitana.*

Finalizado o período de suspensión previsto na disposición adicional novena, o Concello, logo de acordo por maioría absoluta do pleno da corporación municipal, deberá comunicar á xunta de goberno metropolitana a decisión de reincorporarse como membro de pleno dereito, ou de iniciar os trámites para abandonar a área metropolitana definitivamente.

O procedemento seguido para que o concello solicitante abandone a área metropolitana será o previsto na disposición adicional oitava para incorporación de novos concellos.

En caso de que o proceso non se complete por causas alleas ao concello solicitante, este continuará na situación de suspensión prevista na disposición adicional novena.»

Dez. Engádese unha nova disposición transitoria cuarta co seguinte contido:

«Disposición transitoria cuarta

A extinción progresiva dos contratos de xestión de servizos de transporte público regular de viaxeiros que non atendan exclusivamente tráfico en territorio da Área Metropolitana de Vigo determinará a asunción por esta das competencias establecidas no artigo 21.1,

respecto do territorio metropolitano; a Xunta de Galicia conservará as competencias sobre o territorio non metropolitano, sen prexuízo da necesaria coordinación.»

Once. Engádese unha nova disposición transitoria quinta co seguinte contido:

«Disposición transitoria quinta

Ata que a Área Metropolitana de Vigo proceda á elaboración e aprobación do plan de explotación do servizo de transporte público metropolitano previsto no artigo 21.2, os concellos que se adhiran a área metropolitana con posterioridade á entrada en vigor da presente lei deberán incorporarse, con carácter inmediato, ao Plan de transporte metropolitano de Galicia.»

Disposición derradeira única. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor aos tres meses da súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*.